

یکپارچگی آموزش عالی و سر در گمی دانشجویان!

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

MINISTRY OF SCIENCE, RESEARCH & TECHNOLOGY

ماجرای انتقال آموزش عالی از دستگاه‌های اجرایی به وزارت علوم و یکپارچه‌سازی آموزش اگرچه در سال‌های گذشته به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید، اما اکنون با مخالفت‌هایی در رده‌های مختلف مدیریت وزارت علوم روبروست که اجرای این قانون را با مشکلات جدی روبرو کرده است؛ مشکلاتی که بسیاری از دانشجویان و دانش آموختگان را در بلا تکلیفی و در اضطراری دائمی فرو برده است.

پس از مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰ مبنی بر اینکه کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف هستند دانشگاه‌های زیر مجموعه خود را به جز دانشگاه فرهنگیان، شهید رجایی و صنعت نفت به آموزش عالی واگذار کنند، مجموعه اقداماتی در این مسیر آغاز شد که هنوز به پایان نرسیده تا بلا تکلیفی‌ها در این حوزه ادامه یابد.

بحث انتقال دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی از دستگاه‌های اجرایی به وزارت علوم در سال‌های اخیر همواره یکی از جنجال برانگیزترین موضوعات دانشگاهی بوده که در پی هر اقدام این حوزه اعتراضات فراوانی رخ داده است؛ اعتراضاتی مثل اعتراض دانشجویان سابق دانشگاه شهید عباسپور به انتقال این دانشگاه از وزارت نیرو به دانشگاه شهید بهشتی که با همه فراز و نشیب‌ها به هر حال رخ داد.

ماجرای انتقال دانشکده اقتصاد و امور دارایی از وزارت اقتصاد به دانشگاه خوارزمی نیز از دیگر پروژه‌های انتقال دانشگاه از

دستگاه‌های اجرایی به وزارت علوم بود که اعتراضات فراوانی را در میان دانشجویان ایجاد کرد و در نهایت عملیاتی نشد.

در سال‌های گذشته موضوع حذف کد رشته‌های دانشگاهی در دستگاه‌های اجرایی مورد تأکید شورای گسترش وزارت علوم قرار گرفته است و این شورا در سال جاری یکبار با هدف عملیاتی کردن قانون شورای عالی انقلاب فرهنگی، کد رشته‌های دستگاه‌های اجرایی را در مقطع کارشناسی ارشد حذف کرد و با این اقدام خود به جنجال عجیب و غریبی در این

رتبه‌بندی جهانی کیواس سال ۲۰۱۹ منتشر شد

حضور ۶ دانشگاه ایران در بین برترین‌های جهان

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) گفت: نتایج رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹ کیو. اس که به تازگی منتشر شده، نشان از حضور ۶ دانشگاه ایران در بین دانشگاه‌های برتر دنیا دارد. به گزارش پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، محمدجواد دهقانی اظهار کرد: براساس نتایج رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹ کیواس، صنعتی شریف با رتبه ۴۳۲، صنعتی امیرکبیر با رتبه ۴۹۸، علم و صنعت ایران با رتبه ۶۰۱-۶۵۰، دانشگاه تهران با رتبه ۷۰۱-۷۵۰ و شهید بهشتی و دانشگاه شیراز با رتبه ۱۰۰۰-۸۰۱ از جمع دانشگاه‌های برتر جهان قرار گرفتند.

به گفته وی، دانشگاه شیراز اولین حضور خود را در رتبه‌بندی جهانی کیواس در سال ۲۰۱۹ تجربه می‌کند و صنعتی شریف و صنعتی امیرکبیر نیز دارای رشد رتبه نسبت به سال گذشته بودند. کیواس در سال ۲۰۱۹ تعداد دانشگاه‌های مورد رتبه‌بندی خود را از ۹۵۹ دانشگاه در سال ۲۰۱۸ به هزار دانشگاه ارتقا داده است و به این ترتیب سهم ایران از دانشگاه‌های برتر جهان از ۵ دانشگاه در سال گذشته به ۶ رسیده است.

کیواس، یکی از معتبرترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی شناخته می‌شود که دانشگاه‌های جهان را رتبه‌بندی می‌کند.

روش شناسی رتبه‌بندی جهانی کیو. اس از ۶ شاخص در چهار حوزه کلی وضعیت آموزش، پژوهش، قابلیت جذب در بازار کار و بین‌المللی‌سازی جهت ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها بهره برده است. منابع اطلاعاتی مورد استفاده در رتبه بندی جهانی کیواس شامل اطلاعات حاصل از نظرسنجی‌ها، اطلاعات ارائه شده از سوی دانشگاه‌ها و اطلاعات پژوهشی سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۱۷ دانشگاه‌ها در پایگاه استنادی اسکوپوس است که به عنوان یکی از بزرگترین پایگاه داده در جهان شناخته می‌شود. موسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)، دانشگاه استنفورد، دانشگاه هاروارد، موسسه تکنولوژی کالیفرنیا، دانشگاه آکسفورد، دانشگاه کمبریج، موسسه تکنولوژی فدرال سوئیس، امپریال کالج لندن، دانشگاه شیکاگو و دانشگاه کالج لندن به ترتیب ۱۰ دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹ کیواس شناخته شدند.

* براساس نتایج رتبه بندی سال ۲۰۱۹ کیو. اس، دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، علم و صنعت ایران، شهید بهشتی و دانشگاه شیراز در جمع دانشگاه‌های برتر جهان قرار گرفتند.

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در ادامه با اشاره به انتشار فهرست سال ۲۰۱۸ دانشگاه‌های جهان دنیا با قدمتی کمتر از ۵۰ سال توسط پایگاه رتبه‌بندی تایمز، گفت: این هفتمین فهرست دانشگاه‌های برتر جهان در دنیا است که از سال ۲۰۱۲ تاکنون به صورت سالانه توسط پایگاه رتبه‌بندی تایمز انجام شده است.

دهقانی افزود: تایمز در سال ۲۰۱۸ در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان، تعداد دانشگاه‌های مورد بررسی خود را از ۲۰۰ دانشگاه در سال ۲۰۱۷ به ۲۵۰ دانشگاه در سال ۲۰۱۸ افزایش داده و سهم ایران از دانشگاه‌های جهان و برتر دنیا شامل ۳ دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه گیلان است که به ترتیب رتبه‌های ۱۵۵-۱۰۱ و ۲۵۰-۲۰۱ را کسب کرده‌اند. صنعتی نوشیروانی بابل و دانشگاه گیلان اولین حضور خود را در جمع دانشگاه‌های جهان در رتبه‌بندی تایمز تجربه می‌کنند.

دانشگاه‌های برتر کشور همچون دانشگاه تهران، صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران، علم و صنعت ایران، شیراز و دیگر دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی‌های تایمز، دارای قدمتی بیش از ۵۰ سال هستند بنابراین نمی‌توانند در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان حضور یابند.

سرپرست ISC گفت: دانشگاه نوشیروانی بابل به عنوان برترین دانشگاه کشور در رتبه‌بندی جهانی تایمز و اکنون به عنوان برترین دانشگاه کشور در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان تایمز، توانسته بعد از دو دانشگاه کوچ و سایپانچی ترکیه، مقام سوم دانشگاه جهان را در بین کشورهای منطقه و اسلامی را از آن خود کند.

رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی است که هر ساله دانشگاه‌های برتر دنیا را بر اساس ۱۳ شاخص عملکردی در قالب ۵ معیار کلی آموزش، پژوهش، استنادات، درآمد صنعتی و وجهه بین‌المللی جهت انجام مقایسه‌های جامع و متوازن مورد ارزیابی و رتبه بندی قرار می دهد.

در ارزیابی دانشگاه‌های جهان، جهت انجام بررسی‌های موبلتر، به شاخص‌های نظرسنجی شهرت دانشگاهی وزن کمتری اختصاص داده شده است.

همچنین در رتبه‌بندی تایمز از سه منبع اطلاعاتی شامل اطلاعات حاصل از نظرسنجی‌ها، اطلاعات ارائه شده از سوی دانشگاه‌ها و اطلاعات پژوهشی دانشگاه‌های جهان اسکوپوس جهت محاسبه شاخص‌ها و نمرات بهره گرفته شده است.

در سال ۲۰۱۸ دانشگاه علم و صنعت هتک گتگ با غلبه بر مؤسسه پلی تکنیک فدرال لوزان سوئیس که سه سال متوالی رتبه نخست دانشگاه‌های تازه تأسیس دنیا را از آن خود داشت، توانست حائز عنوان برترین دانشگاه جهان شود، مؤسسه پلی تکنیک فدرال لوزان سوئیس رتبه دوم دنیا و دانشگاه صنعتی نالیانگ سنگاپور رتبه سوم دنیا را در این فهرست از آن خود کرده‌اند.

پس از مصوبه شورای انقلاب

فرهنگی مبنی بر واگذاری

کلیه دانشگاه‌های زیرمجموعه

دستگاه‌های اجرایی به آموزش

عالی به استثنای دانشگاه

فرهنگیان و صنعت نفت: مجموعه

اقداماتی در این مسیر آغاز شد

که هنوز به پایان نرسیده تا

بلا تکلیفی‌ها در این حوزه

کماکان ادامه یابد!

صرفه‌جویی اقتصادی است، می‌گوید: هیچ جای این مصوبه نگفته است که فعالیت آموزشی و پژوهشی این دانشگاه‌ها متوقف شود و این اتفاق یک تصمیم غیرقانونی است که توسط شخص معاون آموزشی وزیر علوم اتخاذ شده است و ایشان هنوز به روشنی مبنای قانونی این تصمیم خود را برای جامعه و مطالبه دانشجویان و اساتید ایجاد کرد.

ساعی در ادامه همین بحث می‌افزاید: ما می‌دانیم که وزیر علوم با این موضوع مخالف است چرا که با دستور کتبی به معاون آموزشی گفته است که کلیه رشته‌های دانشگاه صداسیما باید به فعالیت و پذیرش دانشجوی خود ادامه بدهند، ولی متاسفانه معاون وزیر علوم از اجرای این دستور، به صورت کامل استنکاف ورزیده‌اند؛ لذا من از وزیر محترم علوم تقاضا دارم به فوریت و در همین ایام تعطیل، به عدم تحقق این امر واکنش نشان دهند.

این وضعیت پریش‌های فراوانی را در مورد ساختار مدیریتی آموزش عالی کشور مطرح می‌کند که شاید بی‌پاسخ ماندن آنها در آینده نزدیک همچنان خسارت‌های فراوانی را به جامعه دانشگاهی وارد خواهد کرد! بنابر گفته‌های یکی از مسئولان دانشگاه صدا و سیما وزیر علوم، با موضوع توقف جذب دانشجو و فعالیت آموزشی دستگاه‌های

این فعل و انفعال که خود گویای بی‌انضباطی و آشفتگی در نظام آموزش عالی است، گویا ابعاد جدی تری دارد و اختلاف نظرهای موجود در مورد آن در رأس مدیریتی وزارت علوم نیز وجود دارد.

رئیس دانشکده ارتباطات و رسانه دانشگاه صدا و سیما با تأکید بر اینکه برای اتخاذ چنین تصمیماتی که سرنوشت دانشگاه‌ها، علم و فناوری در کشور را متأثر می‌کند، اصولاً باید شورای عالی انقلاب فرهنگی ورود کند، نه شورایی که شیوه تصمیم‌گیری در آن صرفاً بر مبنای اصول اداری و استنادی

آموزش عالی و آموزش پزشکی: تجمیع یا تفکیک!؟

* جداسازی آموزش پزشکی از سایر رشته‌های علمی، وضعیت منحصر به‌فردی که تقریباً در دنیا نمونه خارجی ندارد و براساس نظرات بسیاری از متخصصان خسارت‌های فراوانی را به دانش و معرفت کشور وارد کرده است.

آموزش پزشکی با وزارت علوم، الگوی قدیمی و منسوخ شده در کشورهای پیشرفته است. ادغام آموزش پزشکی با حوزه سلامت، دستاوردهای بسیار ارزنده‌ای برای حوزه بهداشت و درمان جامعه و نظام سلامت کشور داشته است که کارشناسان خارجی برای ارزیابی وضعیت حوزه درمان به کشور می‌آیند نیز کاملاً به این امر اذعان دارند. نیاز اصلی جامعه علوم پزشکی در حال حاضر تأمین اعتبارات مناسب است و تغییرات مجدد منسکی را رفع نخواهد کرد.

پس از این رابطه بررسی‌ها تقریباً نشان می‌دهد که اکثر پزشکان و به ویژه مقامات مسئول حوزه بهداشت با طرح ادغام آموزش عالی به شدت مخالف هستند، هر چند برخی مدیران سابق در این میان عمیق‌تر به ماجرا نگاه می‌کنند و با و در نظر گرفتن مصالح کلان‌تر با این ادغام موافق هستند.

این موضوع البته در بین جامعه پزشکی کشور مخالفت‌ها سرسختی دارد که به لطف آنها این رویه همچنان پابرجا باقی مانده است. برای مثال اکبر رنجبرزاده نائب رئیس سابق کمیسیون بهداشت در این باره به رسانه‌ها گفت: جدا کردن آموزش پزشکی از وزارت بهداشت و الحاق آن به وزارت علوم یک اقدام کاملاً غیرعلمی، نسنجیده و تضعیف‌کننده علوم آموزش پزشکی محسوب می‌شود. این اقدام یک چرخش و عقب‌گرد به گذشته است که به صلاح و مصلحت آموزش پزشکی، علوم پزشکی، جامعه پزشکی و تحقیق و پژوهش و آینده این علم نیست.

علیرضا زالی رئیس سازمان نظام پزشکی کل کشور نیز در همین رابطه معتقد است: ادغام

آموزش و پژوهشی این دانشگاه‌ها متوقف شود و این اتفاق یک تصمیم غیرقانونی است که توسط شخص معاون آموزشی وزیر علوم اتخاذ شده است و ایشان هنوز به روشنی مبنای قانونی این تصمیم خود را برای جامعه و مطالبه دانشجویان و اساتید ایجاد کرد.

ساعی در ادامه همین بحث می‌افزاید: ما می‌دانیم که وزیر علوم با این موضوع مخالف است چرا که با دستور کتبی به معاون آموزشی گفته است که کلیه رشته‌های دانشگاه صداسیما باید به فعالیت و پذیرش دانشجوی خود ادامه بدهند، ولی متاسفانه معاون وزیر علوم از اجرای این دستور، به صورت کامل استنکاف ورزیده‌اند؛ لذا من از وزیر محترم علوم تقاضا دارم به فوریت و در همین ایام تعطیل، به عدم تحقق این امر واکنش نشان دهند.

این وضعیت پریش‌های فراوانی را در مورد ساختار مدیریتی آموزش عالی کشور مطرح می‌کند که شاید بی‌پاسخ ماندن آنها در آینده نزدیک همچنان خسارت‌های فراوانی را به جامعه دانشگاهی وارد خواهد کرد! بنابر گفته‌های یکی از مسئولان دانشگاه صدا و سیما وزیر علوم، با موضوع توقف جذب دانشجو و فعالیت آموزشی دستگاه‌های

اتفاقی عجیب که برای داوطلبان رشته کامپیوتر رخ داد

کاهش ظرفیت خلق الساعه در کنکور کارشناسی ارشد!

با وجود اینکه طی روزهای گذشته مهلت انتخاب رشته کارشناسی ارشد به پایان رسید، اما هنوز داوطلبان برخی از رشته‌ها در شوک تغییرات ناگهانی برخی از موارد دفترچه شماره ۲ هستند و تاکنون نتوانسته‌اند اقدام به انتخاب رشته کنند. از جمله تغییرات صورت گرفته در دفترچه می‌توان به حذف برخی از رشته‌های دانشگاه‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی و با کاهش ظرفیت برخی از رشته‌ها و گرایش‌ها اشاره کرد.

در این گزارش به بررسی مشکلات داوطلبان مهندسی کامپیوتر و IT اشاره خواهیم کرد. مشکلات داوطلبان دو رشته مهندسی کامپیوتر و IT از سال ۹۴ و زمانی که وزارت علوم تصمیم گرفت تا گرایش شبکه و امنیت را از رشته آی تی به رشته کامپیوتر منتقل کند آغاز شد. این موضوع با اعتراض دانشجویان مواجه و به همین خاطر اجرایی کردن این تصمیم به سال ۹۵ موکول شد. برخلاف پیش‌بینی‌ها و ابلاغ قبلی، در سال ۹۵ نیز تغییری رخ نداد و گرایش‌های امنیت و شبکه همچنان در ذیل رشته آی تی قرار داشتند. در کنکور کارشناسی ارشد سال ۹۶ دانشجویان به گمان اینکه همچون دو سال گذشته تغییری در دفترچه این کنکور صورت نخواهد گرفت، اما به یکبار، هنگام ثبت‌نام شاهد تغییرات وسیعی شدند که باز هم مورد اعتراض دانشجویان قرار گرفت و نهایتاً ظرفیت گرایش‌های شبکه و امنیت شبکه، بین دو رشته آی تی و کامپیوتر تقسیم شد تا هم دانشجویان آی تی و هم کامپیوتر بتوانند این گرایش‌ها را انتخاب کنند.

* برخی از داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد اذعان می‌کنند، طبق مکاتباتی که با مدیران گروه‌های کامپیوتر داشته‌اند متوجه شدند که بسیاری از دانشگاه‌ها برای این گرایش درخواست داده بودند اما در دفترچه انتخاب رشته سازمان سنجش اثری از ظرفیت‌های این دانشگاه‌ها دیده نمی‌شود!

داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد مدعی‌اند، در همان زمان ثبت‌نام کنکور کارشناسی ارشد سال ۹۶ (یعنی دی ماه ۹۵) و پس از تقسیم ظرفیت دو گرایش شبکه و رایانش امن بین دو رشته ذکر شده، سازمان سنجش طی اطلاعیه‌ای در تاریخ ۴ دی ماه ۹۵ در سایت خود اعلام کرد تمام ظرفیت گرایش‌های شبکه و رایانش امن (حدود ۱۷۰ نفر) را از کنکور سال ۹۷ به بعد، به طور کامل صرفاً از طریق رشته مهندسی کامپیوتر پذیرش خواهد نمود. با وجود صدور اطلاعیه فوق از سوی سازمان سنجش آموزش کشور اما هنگامی که دفترچه انتخاب رشته ۹۷ منتشر شد، ظرفیت تقسیم شده گرایش‌های شبکه و رایانش امن بین رشته‌های آی تی و کامپیوتر، نه تنها به رشته مهندسی کامپیوتر افزوده نشده بود بلکه ظرفیت‌ها نسبت به سال ۹۶ کمتر و حتی ظرفیت این دو گرایش نیز کاهش پیدا کرده بود. مطابق ادعای داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد، این مشکل از آنجا نشأت می‌گیرد که با توجه به انتقال دو گرایش شبکه و رایانش امن از رشته آی تی به رشته کامپیوتر از سال ۹۷، رئیس شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در این باره گفته بود که این گرایش‌ها با همان مجوز قبلی در رشته مهندسی کامپیوتر ارائه شوند اما با تغییر رئیس این شورا در اردیبهشت ماه، اعلام شد که مجوزهای قبلی باطل و قابل استناد نیست.

دانشگاه ارومیه، دانشگاه اصفهان، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه امام حسین(ع)، دانشگاه زاهدان، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه صنعتی سهند تبریز، دانشگاه صنعتی شیراز، دانشگاه علم و صنعت، دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه یزد، از جمله دانشگاه‌هایی هستند که در سال ۹۶ گرایش شبکه را ارائه می‌کرده‌اند اما در سال ۹۷ به صورت غیرمنتظره‌ای از دفترچه انتخاب رشته حذف شدند و تنها دانشگاهی که در سال ۹۷ برای گرایش شبکه دانشجوی می‌پذیرد، دانشگاه صنعتی شریف است.

بر همین اساس، ظرفیت گرایش شبکه در مقطع روزانه کنکور کارشناسی ارشد سال ۹۵، تعداد ۹۱ نفر بوده و این تعداد در سال ۹۶ به ۱۱۸ دانشجو افزایش یافته، با این حال، این ظرفیت در کنکور کارشناسی ارشد امسال، به ۸ نفر کاهش پیدا کرده است! به نقل از خبرنگار دانشجویان؛ برخی از داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد اذعان می‌کنند، طبق مکاتباتی که با مدیران گروه‌های گرایش شبکه دانشگاه علم و صنعت و دانشگاه صنعتی امیرکبیر داشته‌اند متوجه شدند که این دانشگاه‌ها برای گرایش شبکه درخواست داده بودند اما در دفترچه انتخاب رشته سازمان سنجش اثری از ظرفیت‌های این دانشگاه‌ها دیده نمی‌شود.

نمایندگان مجلس در اواخر فروردین ۹۴ مصوبه‌ای داشتند که اگر اجرایی شود شاید کمتر شاهد مشکلاتی از این دست باشیم. براساس این مصوبه، سازمان سنجش و وزارت علوم موظف شدند، هر گونه تغییرات جدید در تحصیلات تکمیلی را از یک سال قبل از طریق سایت و رسانه‌ها به اطلاع عموم برسانند. همچنین مطابق مصوبه مذکور، حداکثر میزان تغییرات مواد امتحانی باید ۱۰ درصد باشد، با این حال، تغییرات اخیر در آزمون کارشناسی ارشد، نزدیک به ۳۰ درصد از مواد آزمون را تغییر و در فاصله سه ماه مانده به کنکور ارشد این تغییرات صورت گرفت.

در هر صورت، داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد سال ۹۷، خواهان بازگشت ظرفیت‌های حذف شده هستند و سازمان سنجش و وزارت علوم باید در این زمینه پاسخگوی این داوطلبان باشند.

دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاهی با رهبر فرزانه انقلاب اسلامی - خردادماه ۱۳۹۷

قابل توجه اساتید حوزه و دانشگاه تشکل‌های دانشجویی، دانشجویان و طلاب محترم

«فجه دانشگاه کیهان» از اخبار، بیانیه‌ها، مقالات، یادداشت‌ها و تحلیل‌های فرهنگی با سیاسی مرتبط با مقالات دانشجویی استقبال می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند قابل حروفچینی شده مطالب مدنظر خود را به ایوانه Daneshgah@Kayhan.ir با نامبر ۰۲۱-۳۳۱۱۱۲۰ ارسال نمایند. بدیهی است که روزنامه کیهان در ویرایش، تلخیص، انتشار با عدم انتشار متون ارسالی، آزاد است.